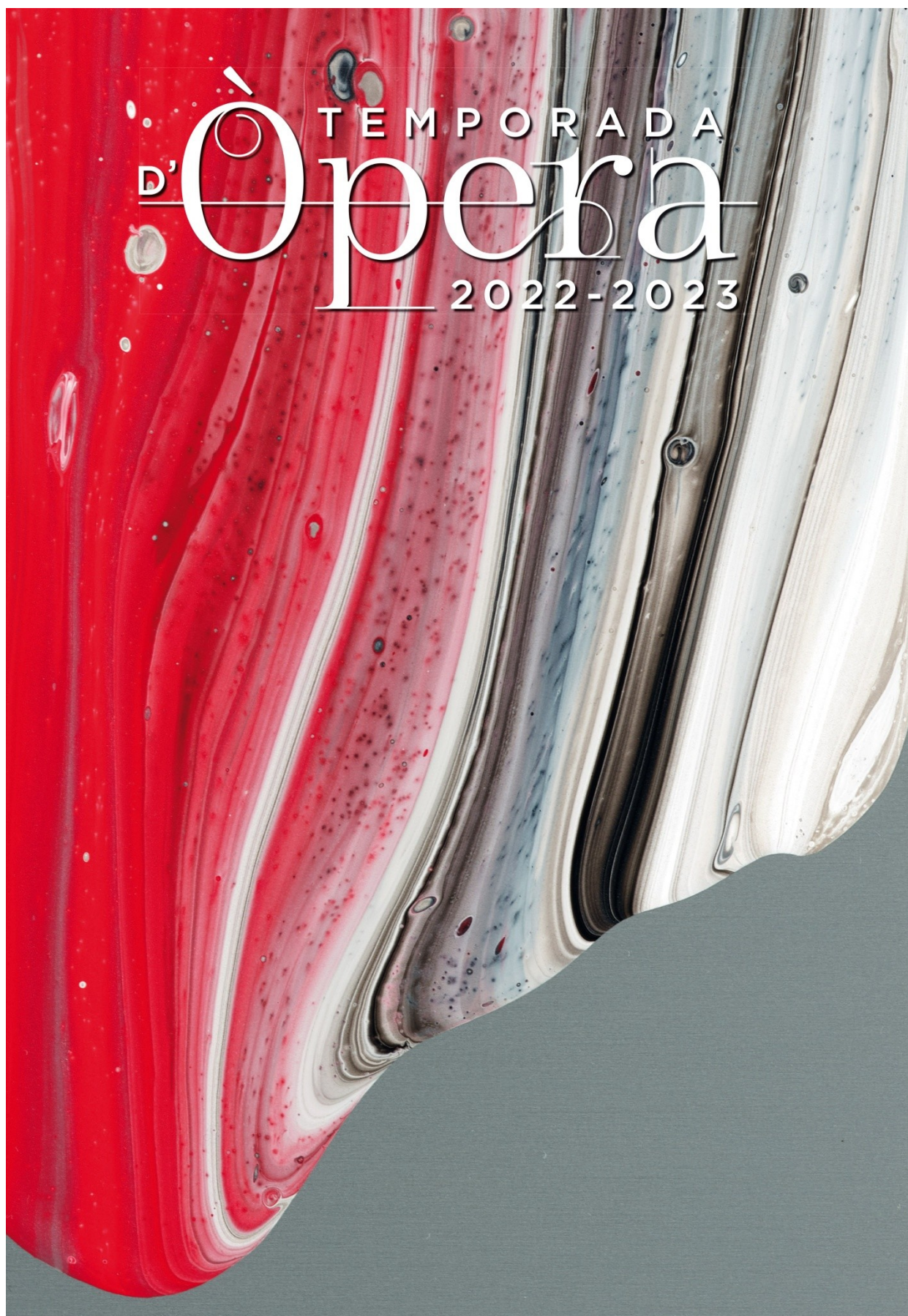

DOSSIER DE PREMSA

YAGO HORTAL, LA LÍRICA COM A MOTOR I L'ALUMINI COM A SUPORT AL LLIBRE *TEMPORADA D'ÒPERA*

**L'artista barceloní s'estrena amb l'òpera a la 31a edició de la publicació
d'Amics del Liceu**

El lligam de la plàstica amb la música és un dels objectius de *Temporada d'òpera* i un dels motius que va decidir Yago Hortal a emprendre l'encàrrec ja que, afegeix, «aquesta és la màgia: que cada artista ho porti al seu terreny». Hortal reconeix que el gènere operístic li aporta «una gran energia». Per primer cop en la seva carrera ha partit «de la base dels arguments i la música». Així, ha vist «cada òpera d'un color diferent» i ha intentat, també, tractar cada títol «amb una pinzellada diferent, fixant-me més amb el ritme musical».

L'experimentació —un dels eixos de la trajectòria de Yago Hortal— el va decantar pel suport en alumini amb la idea d'obtenir, per primer cop a través d'aquest material, un resultat distint per «fer una cosa nova connectada amb aquest projecte». En contrast amb la seva producció de format gran, la proporció del llibre *Temporada d'òpera* ha permès a l'artista focalitzar-se «perquè el petit format és més narratiu, és com un conte».

La jurista Gemma Calvet, l'escriptor Guillem Frontera, l'actriu Muntsa Alcañiz, el filòsof Ferran Sáez Mateu i la matemàtica i especialista en AI, Carme Torras, entre d'altres, ofereixen una mirada pròpia a la temporada 2022-2023 del Gran Teatre del Liceu. Els seus articles de presentació completen l'anàlisi d'acadèmics i especialistes internacionals: una informació qualificada, tant pels aficionats com pel públic en general.

Els originals de Yago Hortal per a la publicació *Temporada d'òpera*, que edita **Amics del Liceu**, s'exposarà a l'espai **LAB 36** (c/ Trafalgar, 36), a partir del 19 d'octubre de 2022.

Barcelona, octubre 2022

BIOGRAFIA YAGO HORTAL

Yago Hortal (Barcelona, 1983) va estudiar Belles Arts entre la Universitat de Barcelona i al Universitat de Sevilla. El 2007, un any després de graduar-se, rep el 49è Premi a la Pintura Jove. L'any següent va començar a exposar tant a Espanya com a la resta d'Europa i als Estats Units, i va guanyar renom internacional amb tan sols 25 anys d'edat. La seva obra parteix d'un fort compromís amb la pintura i amb el mateix acte de pintar. La tela es converteix en l'escenari en el qual l'artista estructura formes acolorides que provenen tant de l'atzar com d'un acte conscient. La seva pintura expressa passió per retratar el color i no deixa que el llenç li posi límit, de tal manera que evoca el tacte, hi ha un desig per part de l'espectador de tocar la pintura, crea sensacions.

COL·LABORADORS

DON PASQUALE, de Gaetano Donizetti

Presentació

Gemma Calvet, jurista i comentarista política

Síntesi argumental

Pere-Andreu Jariod, divulgador musical

Article de fons

Livio Aragona, musicòleg i historiador de la música. Investigador del Centre d'Estudis de la Fundació del Teatre Donizetti de Bèrgam

Vocalitat i enregistraments

Antoni Colomer, crític musical

COL·LABORADORS

LA GATA PERDUDA, d'Arnau Tordera i Victòria Szpunberg

Presentació

Cristina Colomer, música i coordinadora
dels cors de *La gata perduda*

Article de fons

Victòria Szpunberg, dramaturga i
llibretista de *La gata perduda*

COL·LABORADORS

IL TROVATORE, de Giuseppe Verdi

Presentació

Nuria León de Santiago, escriptora, autora
d'*El ángel de Mahler*

Síntesi argumental

Valèria Gaillard, periodista cultural

Article de fons

Francesca Vella, professora associada de
la Facultat de Música de la University of
Cambridge. Autora de *Networking Operatic
Italy*

Vocalitat i enregistraments

Miquel Peralta, musicòleg, autor de *La veu
femenina a l'òpera: caràcter i interpretació*

COL-LABORADORS

IL TRITTICO, de Giacomo Puccini

Presentació

Roberto Herrscher, periodista i professor,
autor del llibre *El arte de escuchar*

Síntesis argumentals

Valèria Gaillard, periodista cultural, i
Pere-Andreu Jariod, divulgador musical

Article de fons

Micaela Baranello, professora de
Musicologia a la Universitat d'Arkansas

Vocalitat i enregistraments

Albert Ferrer Flamarich, musicògraf,
historiador de l'art i crític del *Diari de
Sabadell*

Jordi Maddaleno, crític musical

Josep Subirá i Garcia, historiador i crític
d'òpera

COL·LABORADORS

TOSCA, de Giacomo Puccini

Presentació

Carme Torras, matemàtica especialista en intel·ligència artificial i robòtica, i escriptora. Autora d'*Estimades màquines*

Síntesi argumental

Valèria Gaillard, periodista cultural

Article de fons

Jane Sylvester, professora de Musicologia a la University of Missouri-Kansas City. Autora de *Dramatised Deviancy: Tosca at the Dawn of Criminal Anthropology*

Vocalitat i enregistraments

Javier Pérez Senz, periodista i crític musical

COL·LABORADORS

MACBETH, de Giuseppe Verdi

Presentació

Muntsa Alcañiz, actriu

Síntesi argumental

Pere-Andreu Jariod, divulgador musical

Article de fons

Roger Parker, catedràtic de Música del King's College de Londres. Autor de *The New Grove Guide to Verdi and His Operas*

Vocalitat i enregistraments

Jaume Radigales, crític musical del diari *Ara* i de Catalunya Música. Professor de la Universitat Ramon Llull

COL·LABORADORS

7 DEATHS OF MARIA CALLAS, de Marina Abramović

Presentació

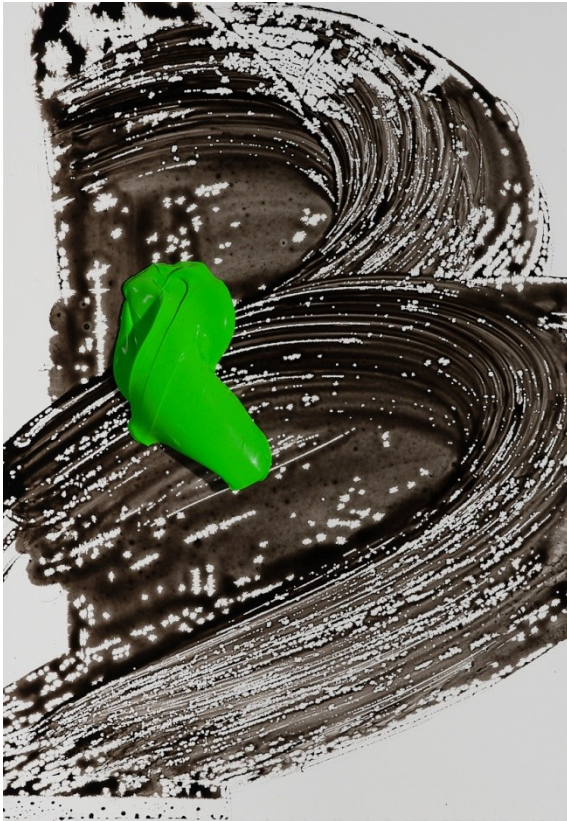
Marc Busquets Figuerola, director artístic
de la Fundació Victoria de los Ángeles

Article de fons

Victoria Civera, artista plàstica

COL·LABORADORS

ALEXINA B, de Raquel García-Tomás

Presentació

Irène Gayraud, llibretista d'*Alexina B*

Article de fons

Gonzalo Lahoz, divulgador musical

COL·LABORADORS

MANON, de Jules Massenet

Presentació

Guillem Frontera, escriptor, autor de *Tyrannosaurus*

Síntesi argumental

Valèria Gaillard, periodista cultural

Article de fons

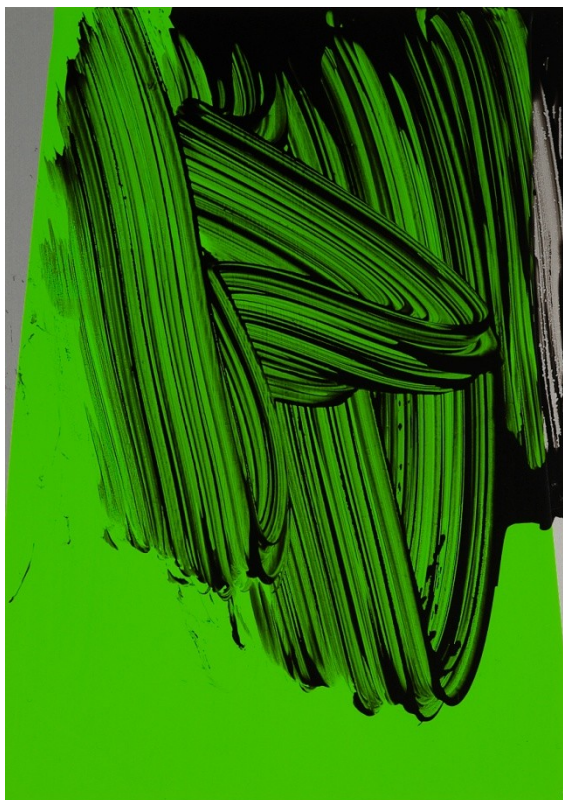
Diana R. Hallman, Professora de Musicologia al UK College of Fine Arts

Vocalitat i enregistraments

Albert Garriga, crític musical

COL·LABORADORS

PARSIFAL, de Richard Wagner

Presentació

Ferran Sáez Mateu, filòsof i escriptor

Síntesi argumental

Valèria Gaillard, periodista cultural

Article de fons

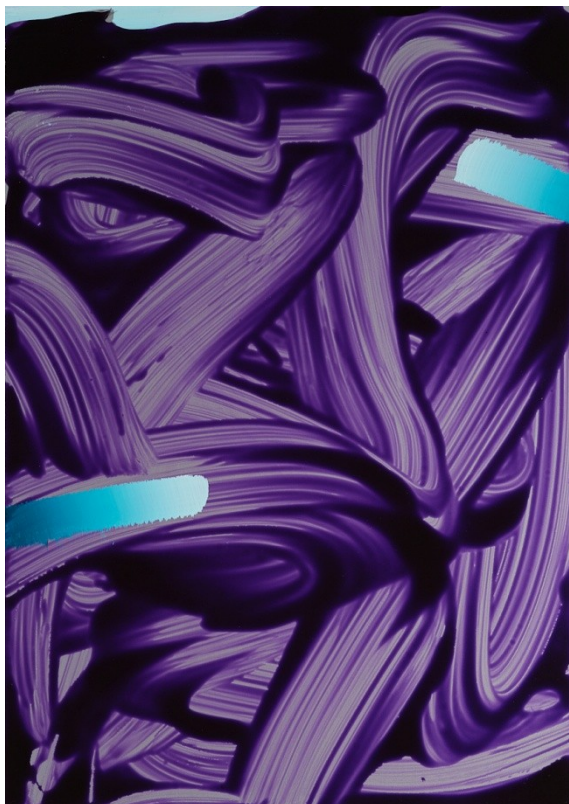
John Deathridge, catedràtic emèrit de Música al King's College de Londres. Autor de *Wagner Beyond Good and Evil*

Vocalitat i enregistraments

Xavier Cester, crític musical

COL·LABORADORS

L'INCORONAZIONE DI POPPEA, de Claudio Monteverdi

Presentació

Marc Giró, periodista

Síntesi argumental

Valèria Gaillard, periodista cultural

Article de fons

Hendrik Schulze, professor d'Història de la Música a la University of North Texas. Autor de l'edició crítica de *L'incoronazione di Poppea*

Vocalitat i enregistraments

Oriol Pérez i Treviño, musicòleg i assagista

COL·LABORADORS

Òpera en versió concert

ALCINA, de Georg Friedrich Händel

Síntesi argumental

Valèria Gaillard, periodista cultural

Vocalitat i enregistraments

Miriam Grau Tanner, musicòloga

ORFEO ED EURIDICE, de Christoph Willibald Gluck

Síntesi argumental

Pere-Andreu Jariod, divulgador musical

Vocalitat i enregistraments

Jordi Abelló, contratenor

ÍNDIX GENERAL DE COL·LABORADORS

Artistes

Philip Stanton (1991-1992)
Esther Planas (1992-1993)
Perico Pastor (1993-1994)
Xano Armenter (1995-1996)
Milton Glaser (1996-1997)
Joan Bennàssar (1997-1998)
Gabriel Schmitz (1998-1999)
Francesc Artigau (1999-2000)
Eduard Arranz-Bravo (2000-2001)
Eduardo Arroyo (2001-2002)
Gino Rubert (2002-2003)
Jorge Castillo (2003-2004)
Guillermo Pérez Villalta (2004-2005)
Albert Ràfols Casamada (2005-2006)
Àngel M. Charris (2006-2007)
Josep Guinovart (2007-2008)
Luis Gordillo (2008-2009)
Ramiro Fernández Saus (2009-2010)
Dis Berlin (2010-2011)
Santi Moix (2011-2012)
Carmen Calvo (2012-2013)
Josep Pla-Narbona (2013-2014)
Marcos Palazzi (2014-2015)
Manolo García (2015-2016)
Jordi Bernadó (2016-2017)
Francis Lisa Ruytter (2017-2018)
Juan Antonio Mañas
i Brigitte Szenczi (2018-2019)
Alfons Borrell (2019-2020)
Josep Riera i Aragó (2020-2021)
Victoria Civera (2021-2022)

Presentacions

Escriptors

Gilbert Adair
Rafael Argullol
Fernando Arrabal
Maria Barbal
Harold Bloom
Xavier Bosch
Xavier Bru de Sala
Guillermo Cabrera Infante
Jorge Carrión
Tracy Chevalier
Narcís Comadira
Lindsey Davis
Fèlix de Azúa
Almudena de Maeztu
Xènia Dyakonova
Jorge Edwards
Najat El Hachmi
Lidia Falcón
Dario Fo
Manuel Forcano
Espido Freire
Carlos Fuentes
Antonio Gala
Lucia Graves
Boris Izaguirre
Teresa Juvé
Jordi Lara
Donna Leon
Elvira Lindo
Jordi Llimona
Morgan Llywelyn
Biel Mesquida
Terenci Moix
Vicente Molina Foix
Antonio Muñoz Molina
Teresa Pàmies
Francesc Parcerisas
Joan Perucho
Álvaro Pombo
Carmen Posadas
Máximo Pradera
Soledad Puértolas
Gerard Quintana
Rosa Regàs
Rosa Ribas
Carme Riera
Marc Rosich
Xavier Rubert de Ventós
Jose Saramago
Fernando Savater
Emili Teixidor
Lluís M. Todó
Colm Toibín
Javier Tomeo
Maruja Torres
Mario Vargas Llosa
Manuel V. Montalbán
Mauricio Wiesenthal
Carlos Zanón
Monika Zgustova

ÍNDIX GENERAL DE COL·LABORADORS

Catedràtics i professors d'universitat

Rafel Beltran
Norbert Bilbeny
Josep Maria Bricall
Christopher Haig
Malgorzata Janicka-Slysz
Joachim Latacz
Joaquim Molas
Sami Nair
Ferran Puerta
Francisco Rico
Encarna Roca
Cesáreo Rodríguez-Aguilera de Prat
Luis Rojas Marcos
Màrius Rubiralta
Rosa Sala
Ricard San Vicente
Fernando Sánchez Marco
Marisa Siguan
Patrícia Soley-Beltran
Josep Lluís Vidal
Antoni Vilanova
Darío Villanueva
Eulàlia Vintró

Actors

Leo Bassi
Sílvia Bel
Maife Gil
Javier Gurruchaga
Lluís Homar
Enric Majó
Sergi Mateu
Ángela Molina
Cecilia Roth
Tortell Poltrona
Concha Velasco
Emma Vilarasau

Cantants

Carlos Álvarez
Manuel Ausensi
María Bayo
Montserrat Caballé
Josep Carreras
Fiorenza Cedolins
Fiorenza Cossotto
Enzo Dara
Juan Diego Flórez
Mirella Freni
Leyla Gencer
Eduard Giménez
Rita Gorr
Ángeles Gulín
Heather Harper
Pedro Lavirgen
Enedina Lloris
Eva Marton
Elena Obraztsova
Magda Olivero
Joan Pons
Vicenç Sardinero
Joan Sutherland
Tom Suttcliffe
Enriqueta Tarrés
Violeta Urmana
Rolando Villazón
Sarah Walker

ÍNDIX GENERAL DE COL·LABORADORS

Compositors

Anna Bofill
Joan Guinjoan
Hans Werner Henze
Tomás Marco
Eduardo Rincón
Josep Soler

Directors d'orquestra

Marc Albrecht
Michael Boder
Richard Bonyngne
Carl Davis
Lawrence Foster
Gustav Kuhn
Antoni Ros Marbà
Jordi Savall
Sebastian Weigle

Directors de teatres d'òpera

Rosa Cullerl
Bernard Foccroulle
Eva Herrmannová
Joan Francesc Marco
Joan Matabosch
Gerard Mortier
Nicholas Payne
Wolfgang Wagner

Directors d'escena

Xavier Albertí
Sergi Belbel
Calixto Bieito
Albert Boadella
Oriol Broggi
Núria Espert
Josep Maria Flotats
Joan Font
José Luis Gómez
Lindsay Kemp
Peter Konwitschny
Harry Kupfer
La Fura dels Baus
Jorge Lavelli
Jordi Milan
Francisco Negrín
Àlex Ollé
Lluís Pasqual
Laurent Pelly
Pier Luigi Pizzi
Carme Portaceli
Olivier Py
Emilio Sagi
Tamzin Townsend

Polítics

Joaquín Almunia
Enrique Barón
Baltasar Garzón
José Luis López Bulla
Ferran Mascarell
Andreu Mas-Colell
Federico Mayor Zaragoza
José Montilla
Enrique Múgica
Juan de Dios Ramírez Heredia
Jerónimo Saavedra
Narcís Serra
Jordi Sevilla
Federico Trillo

ÍNDEX GENERAL DE COL·LABORADORS

Altres personalitats rellevants

Luis Alejandro Sintes – excap de l'Estat Major de l'Exèrcit de Terra
Hammudi Al-Rahmoun Font – actor i director de cinema. Director del film *Otel·lo*
Joan Baixas – artista
Jordi Balué – director coral i químic farmacèutic
Anne Bessand-Massenet – presidenta de l'Association Massenet Internationale
Moisés Broggi – metge cirurgià
Roser Capdevila – il·lustradora
Enric Calpena – periodista
Maria Betlem Castellà – historiadora
Carlos Castilla del Pino – psiquiatre
Otto Cazares - artista visual i assagista
Juan Luis Cebrián – membre de la RAE. Exdirector del diari *El País* (1976-1988)
Fernando Checa – director del Museo del Prado
Catherine Clément – filòsofa i escriptora
Mara Dierssen – neurobiòloga
Isabel de Falla – neboda de Manuel de Falla
Armand de Fluvià – president de la Societat Catalana de Genealogia
Vladimir de Semir – periodista científic
Jesús del Pozo – dissenyador de moda
Nora Eckert – especialista en dramaturgia operística
Maria Escalas – músic i escriptora
Quim Español – arquitecte i poeta
Eduard Estivill – metge especialista en les disfuncions del son
Laura Farré Rozada – pianista i matemàtica
Kathryn M. Fenton – professor d'Història de la Música a l'Eastern Illinois
Ramon Folch – socioecòleg
Teresa Forcades – monja benedictina
Josep Font – dissenyador
Beth Galí – arquitecta
Pau Gasol – jugador de bàsquet
Daniel Giralt-Miracle – comissari general de l'Any Internacional Gaudí
Àlex Gorina – crític de cinema
Maria Gorgues – periodista
Ainhua Grandes – presidenta de la Fundació MACBA
Mercè Ibarz – escriptora i periodista cultural
Pascual Iranzo – estilista
Gabriel Jackson – historiador
Wang Jin – professora de direcció coral al Conservatori Superior de Música de Xangai
Judith Juanhuix – cap de Ciències de la Vida del Sincrotró ALBA i activista trans
Susan Kalunge – afrofeminista i jurista
Christian Lacroix – dissenyador de vestuari
Arnoldo Liberman – metge psicoanalista
Lluís Llongueras – estilista

Juan José López Burniol - notari
Juan José Luna – cap del departament de pintura del s. XVIII del Museo del Prado
Stefano Mancuso – botànic, expert en neurobiologia vegetal. Autor de *La nació de les plantes*
Nicoletta Mantovani – presidenta de la Fondazione Luciano Pavarotti
Dominique Marny – neboda-néta de Jean Cocteau
Julieta Martialay – directora revista *Fotogramas*
Alessandro Marzo Magno – periodista venecià
Rosa Massagué – periodista
Carmen Mateu – presidenta de l'Associació Cultural Castell de Peralada
Gemma Mengual – nedadora de natació sincronitzada
Manuel Mir Tomás – Gran Mestre Provincial de Catalunya de la Gran Lògia d'Espanya
Pilar Miró – directora de cinema
Xavier Miserachs – fotògraf
Xavier Montsalvatge – arquitecte
Helena Mora – presidenta de la Fundació Victoria de los Ángeles
Andrés Moreno Mengíbar – historiador i crític musical
Mihoko Ono – pintora
Louise-Dannièle Pannier – neboda-néta de Paul Dukas
Montserrat Pérez – doctora en Medicina
Jaume Plensa – escultor
Elena Posa – exdirectora de l'INAEM
Simonetta Puccini – néta de Giacomo Puccini
Anna R. Costa – directora, guionista y dramaturga. Cocreadora d'*Arde Madrid*
Josep Ramoneda – director del Centre de Cultura Contemporània de Barcelona
Josep Roca – El Cellar de Can Roca
Carlos Saura – director de cinema
Jacobo Siruela – editor
Toti Soler – músic
Richard Strauss – nét de Richard Strauss
Marina Subirats – sociòloga
Hans Jürgen Syberberg – director de cinema
Jaume Vallcorba – editor, fundador de Quaderns Crema i d'Acantilado
Antonio Vázquez – president d'IAG i d'Iberia
Anna Veiga – doctora en Biologia
Esther Vera – periodista
Jorge Wagensberg – director del Museu de la Ciència de Barcelona
Nike Wagner – besnéta de Richard Wagner
Stephen Walsh – musicòleg. Autor de Debussy. Un pintor de sonidos

Articles musicològics

(síntesi argumental, context, article de fons, veu i vocalitat i enregistraments)

Jordi Abelló – contratenor
Roger Alier – professor titular d'Història de la Música de la Universitat de Barcelona
Susan Amatangelo – professora de Literatura Italiana a The College of the Holy Cross
Rudolph Angemüller – secretari General de l'International Stiftung Mozarteum de Salzburg
Elliott Antokoletz – professor de Musicologia de la University of Texas
Francesco Ardolino – professor de Filologia Italiana de la Universitat de Barcelona
Pere-Albert Balcells – músic i professor d'anàlisi musical i piano
Giovanni Carli Ballola – professor d'Història de la Música Moderna a la Universitat de Lecce

Simon Basinger – musicòleg
Thomas Bauman – professor de Musicologia de la Northwestern University (Califòrnia)
Antony Beaumont – musicòleg
Michael Beckerman – catedràtic de Música de la New York University
Marco Beghelli – professor del departament de Música de la Universitat de Bologna
Xavier Benguerel – compositor
Margaret Bent - catedràtica de Música de la University of Oxford
Pascal Bentoiu – compositor
William Berger – musicòleg
Udo Berman – professor de Ciències Polítiques de la Universitat d'Hamburg
Virgilio Bernardoni – professor de la Universitat de Bergamo
David Bevington – Catedràtic emèrit d'Humanitats I de Llengua I Literatura Comparada de la University of Chicago
Lorenzo Bianconi – professor de Dramatúrgia Musical de la Universitat de Bologna
Annalisa Bini – directora del Consell Acadèmic de l'Accademia Nazionale di Santa Cecilia.
Peter Bloom – catedràtic d'Humanitats del Smith College (Massachusetts)
Mercè Boixareu – catedràtica de Filologia Francesa de la UNED
John Bokina – professor de Ciències Polítiques de la Universitat de Texas
Francesc Bonastre – catedràtic de Musicologia de la Universitat Autònoma de Barcelona
Dieter Borchmeyer – catedràtic de Literatura Alemanya i d'Història del Teatre de la Universitat de Heidelberg
Vincenzo Borghetti – professor de Musicologia de la Università di Verona
Jean François Boukobza – professor del Conservatori Nacional Superior de Música de París
Jean-Christophe Branger – professor del departament de Musicologia de la Universitat de Saint-Étienne
Charles Brauner – catedràtic emèrit d'Història de la Música i de Literatura de la Roosevelt University
Jean-Michel Brèque – musicòleg
David J. Buch – catedràtic d'Història de la Música de la Northwestern University (Califòrnia)
Julian Budden – president del Centro Studi Giacomo Puccini de Lucca
Michael Burden – musicòleg i professor de la University of Oxford
Donald Burrows – professor de Música de The Open University
Sabine Busch-Frank – directora de l'institut Theater-Kommunikation de Munic
Jean Cabourg – director de *Guide des Opéras de Verdi*
Bruno Cagli – president de l'Accademia Nazionale di Santa Cecilia
Jean-Bernard Cahours – musicòleg
Cèsar Calmell – professor d'Història de la Música de la Universitat Autònoma de Barcelona
Sylvain Cambreling – director d'orquestra
Rémy Campos – professor d'Història de la Música del Conservatori Nacional de París
Jean-François Candoni – professor de la Université de Paris-Sorbonne
Josep Maria Carandell – escriptor
Brendan G. Carroll – president de la International Korngold Society
Tim Carter – catedràtic de música de la University of North Carolina
Benet Casablanca – compositor, director acadèmic del Conservatori del Liceu
Josep Casals – professor d'Estètica de la Universitat de Barcelona
Xavier Casanoves – crític musical
James P. Cassaro – professor de Música de la University of Pittsburgh
Luis Ángel Catoni – musicòleg
Chantal Cazaux – professora de la Universitat de Lille 3
Marcel Cervelló – crític de les revistes *Ópera Actual* i de *L'Opera*
Francesco Cesari – professor d'Història de la Literatura per a Música de la Universitat Ca'Foscari de Venècia

Xavier Cester – crític musical de l'*Ara* i de Catalunya Música
Agustí Charles – compositor
David Charlton – catedràtic d'Història de la Música del Royal Holloway College (University of London)
Tersea Chylinska – musicòloga
Jordi Codina – professor del Conservatori Municipal de Música de Barcelona
Antoni Colomer – crític i gestor musical
Edmon Colomer – director d'orquestra
Jeremy Commons – historiador
Mercedes Conde – directora de la *Revista Musical Catalana*
Gérard Condé – musicòleg
Mervyn Cooke – catedràtic de Música de la Universitat de Nottingham
Paul Corneilson – professor associat del Departament de Música de la Harvard University
David Cortés – historiador de l'art i crític musical
Francesc Cortès – professor titular de la Universitat Autònoma de Barcelona
Andrew Davis – professor adjunt de Teoria de la Música de la University of Houston
Giuseppe de Matteis – musicòleg
Jorge de Persia – crític musical de *La Vanguardia*
Mila de Santis – professora adjunta del Dept. d'Història, Art i Espectacle de la Universitat de Firenze
John Deathridge – catedràtic emèrit de Música del King's College de Londres
Bernat Dedéu – músic i filòsof
Jêrome de la Gorce – musicòleg
Fabrizio della Seta – professor de Musicologia de la Universitat de Pavia
Maria Rosa de Luca – professora d'Història de la Música de la Universitat de Catània
Miquel DescLOT – poeta
Mary Dibbern – Directora musical de Programes Educatius de l'Òpera de Dallas
Jesús Dini – musicòleg
Tamara Djermanovic – professora de la Facultat d'Humanitats de la Universitat Pompeu Fabra
Gabriele Dotto – codirector de l'edició crítica de les òperes de Gaetano Donizetti
Eva Drliková – musicòloga, professora de la Universitat Carles de Praga
Konrad Dryden – catedràtic de Música a la Universitat de Maryland-Europe
Jessica Duchén – musicòloga
Sergio Durante – professor de Musicologia de la Universitat de Pàdua
Cliff Eisen – professor del Departament de Música del King's College de Londres
Santiago Estapà – crític musical
Víctor Estapé – compositor, professor del Conservatori del Liceu
Paolo Fabbri – professor d'Història de la Música de la Universitat de Ferrara
Linda Fairtile – catedràtica de Música de la University of Richmond
Agustí Fancelli – crític musical d'*El País*
David Farneth – director del Weill-Lenya Research Center de Nova York
Albert Ferrer – musicògraf i crític musical
Jorge Fernández – compositor
Constantin Floros – membre de la European Academy of Sciences and Arts
Edward Forman – catedràtic emèrit de la University of Bristol
Feliu Formosa – escriptor
Giacomo Fornari – bibliotecari de música del Conservatori de Bozan
Fernando Fraga – crític musical de la revista *Scherzo*
Enrique Franco – compositor
Sven Friedrich – director del Richard Wagner Museum, Haus Wahnfried de Bayreuth
Marina Frolova-Walker – professora d'Història de la Música de la University of Cambridge
Luis Gago – musicòleg, director del Liceo de Cámara de la Fundación Caja Madrid

Germán Gan – professor titular d'Art i Musicologia a la Universitat Autònoma de Barcelona
Romano Gandolfi – director de cor i orquestra
Jesús García Pérez – crític musical
Ramon Gener – músic i conductor del programa *Òpera en texans* del Canal 33
Robert Gibson – escriptor
Bryan Gilliam – professor del Departament de Música de la Duke University
Michele Girardi – catedràtic de Dramatúrgia de la Facultat de Musicologia de la Universitat de Pavia
John Glenn Paton – catedràtic emèrit de Música de la University of Colorado
Edmund J. Goehring – professor de Musicologia a la Western University de Canadà. Vicepresident de la Mozart Society of America
Daniela Goldin – professora de la Universitat de Pàdua
Víctor Gómez Pin – catedràtic de Filosofia de la Universitat Autònoma de Barcelona
Miguel Ángel González Barrio – professor titular de la Universidad Complutense de Madrid
Philip Gosset – catedràtic emèrit de Música de la University of Chicago
Mark N. Grant – compositor
Míriam Grau Tanner – musicòloga
Helen M. Greenwald – professora de Musicologia i Història de la Música al New England Conservatory
Thomas Grey – catedràtic de Musicologia de la Stanford University
Arthur Groos – catedràtic d'Humanitats de la Cornell University
Adriana Guarnieri – professora del Departament de Filosofia i Béns Culturals de la Universitat Ca'Foscari
José Guerrero Martín – crític musical de *La Vanguardia*
Carles Guinovart – compositor, professor del Conservatori Municipal de Música de Barcelona
Heather Hadlock – professora adjunta de Musicologia de la Stanford University
Patricia Hall – professora de Música del segle XX de la Universitat de Califòrnia, Santa Barbara
Gregory Harwood – catedràtic de Música a la Georgia Southern University
Peter Hawig – historiador
Marc Heilbron – crític musical
Anthony Hicks – membre fundador del Council of the Händel Institute de Londres
Jordi Ibáñez – professor del departament d'Humanitats de la Universitat Pompeu Fabra
John Irving – professor de música a la Guildhall School of Music and Drama, Londres. Autor del llibre *The Treasures of Mozart*
Luis Izquierdo – catedràtic de Literatura Espanyola de la Universitat de Barcelona
Pere Andreu Jarrod – divulgador musical
Douglas Jarman – professor titular del Royal Northern College of Music de Manchester
Lourdes Jiménez – comissària de l'exposició *Parsifal, la recerca del Sant Grial*
Miquel Jurado – crític musical d'*El País*
Michael Kennedy – crític del *Sunday Telegraph* i biògraf de Benjamin Britten
Elizabeth Kertesz – musicòloga, membre honorària del Melbourne Conservatorium of Music
Robert C. Ketterer – professor del Departament de Clàssiques de la Universitat d'Iowa
Ulrike Kienzle – professora de l'Institut de Cultura de la Música de la Universitat de Frankfurt
Kordula Knaus – professora de Musicologia a la Universitat de Bayreuth
Sabine Krasemann – musicòloga. Directora artística de la Neue Philharmonie de Berlín
Hans Joachim Kreutzer – catedràtic de Ciències Literàries de la Universitat de Ratisbona
Morten Kristiansen – professor de Música de la Xavier University
Konrad Küster – catedràtic de Musicologia de la Universität Freiburg
Saverio Lamachia – professor de Música a la Università di Udine
Annette Landgraf – professora de Musicologia de la Martin Luther Universität de Halle
Richard Langham Smith – professor de Musicologia al Royal College of Music de Londres
David Larkin – professor de Musicologia de la University of Sidney

David Lawton – catedràtic de Música a la Story Brook University (Nova York)
Carl Leafstedt – cap del departament de Música de la Trinity University de San Antonio (Texas)
Jean-Louis Libert – musicòleg
Rolf Liebermann – compositor
Julia Liebscher – professora d'Història de la Música de la Universitat del Ruhr-Bochum
Teresa Lloret – filòloga
Jordi Llovet – catedràtic de Teoria de la Literatura de la Universitat de Barcelona
Fulvio Stefano Lo Presti – membre del comitè directiu de la Donizetti Society de Londres i col·laborador de la Fondazione Donizetti de Bergamo
Jürgen Maehder – professor de Musicologia de la Universitat de Berlín
Alan Mallach – musicòleg
George Martin – crític musical
Santiago Martín Bermúdez – crític de les revistes *Scherzo* i *Diverdi*
Blas Matamoro – crític de les revistes *Scherzo* i *Diverdi*
Montserrat Mateu – editora
Ángel Fernando Mayo – musicòleg
Susan McClary – catedràtica de Música de la Universitat de Califòrnia, Los Angeles
Hugh McDonald – professor de Música a la Washington University in Saint Louis
Pablo Meléndez-Haddad – cap de redacció de la revista *Ópera Actual*
Volker Mertens – catedràtic emèrit de Literatura Alemanya de la Universitat de Berlín
Stephen C. Meyer – professor del Departament d'Història de la Música de la Syracuse University
Barry Millington – editor de *The Wagner Journal*
Roberta Montemorra Marvin – directora d'Opera Studies Forum (University of Iowa)
Xavier Montsalvatge – compositor
Gregorio Morán – escriptor
Simon Morrison – professor del Departament de Música de la Universitat de Princeton
Mark Moskovitz – músic
Carlo Matteo Mossa – membre de l'Istituto di Studi Verdiani de Parma
Maria de las Nieves Múñiz – catedràtica de Filologia Italiana de la Universitat de Barcelona
Pau Nadal – crític musical d'*El País*
Alena Nemcová – directora de la Fundació Janáček
Petra Neumann – directora de la Universitat Popular d'Ingolstadt
Cormac Newark – professor de Música de la Universitat d'Ulster
Susan Nicassio – professora adjunta d'Història de la Universitat de Louisiana (Lafayette)
Michel Noiray – director de recerca de l'Institut de recherche sur le patrimoine musical en France (CNRS)
Yvan Nommick – musicòleg, exdirector de l'Archivo Manuel de Falla de Granada
Jan Nuchelmans – director del departament de Música Antiga del Conservatori de París
Salvador Oliva – poeta i traductor
Charles Osborne – crític musical
Louis Oster – director del Cercle Lyrique Richard Wagner d'Estrasburg
Juan Bautista Otero – director de l'Orquestra Real Compañía de Ópera de Cámara
Vincenzina C. Ottomano – membre del Departament de Dramatúrgia Musical de la Universitat de Friburg
Guido Paduano – professor del Departament de Filologia Clàssica de la Universitat de Pisa
Enric Palomar – compositor
Roger Parker – catedràtic de Música de la University of Cambridge
Riccardo Pecci – membre del comitè científic del Centro Studi Giacomo Puccini (Lucca)
Alessandra Carlotta Pellegrini – musicòloga. Directora científica de l'Istituto Nazionale di Studi Verdiani (Parma)
Miquel Peralta – professor de dicció i interpretació al Conservatori Victòria dels Àngels de Sant Cugat

Javier Pérez Senz – periodista i crític musical d'*El País*
Oriol Pérez Treviño – musicòleg i assagista
Giorgio Pestelli – professor de la Universitat de Torí
Pierluigi Petrobelli – director de l'Istituto Nazionale di Studi Verdiani
Mary Jane Phillips-Matz – cofundadora de l'American Institute for Verdi Studies de la Universitat de Nova York
Frank Piontek – dramaturg
Ramon Pla – professor de Teoria Literària de la Universitat de Barcelona
Josep Pons – director d'orquestra
Hilary Poriss – professora d'Història de la Música a la Northeastern University (Boston)
Andrew Porter – musicòleg
Alexander Poznansky – professor de Música de la Yale University
Xavier Pujol – crític musical d'*El País*
Jaume Radigales – professor titular de la Universitat Ramon Llull. Crític musical de Catalunya Música
Marie-Laure Ragot – professora de Metodologia al Conservatori Superior de Música de París
Alban Ramaut – codirector del Centre Interdisciplinari d'Estudis i Recerca sobre l'Expressió Contemporània de la Univ. Jean Monnet de Saint-Étienne
Julia Randel – cap del Departament d'Història de la Música del Hope College (Michigan)
Philip Reed – cap de publicacions de l'English National Opera
Arturo Reverter – director del programa *Ars canendi* de Radio Clásica
John A. Rice – musicòleg
Dino Rizzi – Organista
Alessandro Roccatagliati – professor de Dramatúrgia Musical de la Universitat de Ferrara
Justo Romero – cap de Dramatúrgia del Palau de les Arts de València
Ellen Rosand – professora d'Història de la Música de Yale University
David Rosen – catedràtic de Música de la Cornell University
Jesse Rosenberg – professor de Musicologia de la Northwestern University. Membre de l'American Institute for Verdi Studies
Julian Rushton – catedràtic emèrit de Música de la University of Leeds
Stefano Russomanno – musicòleg, especialista en música del segle XX
Nicholas Rzhevsky – catedràtic del Departament de Llengua, Literatura i Cultura Europees de la Stony Brook University (Nova York)
Santiago Salaverri – fundador de la revista *Diverdi*
Hannu Salmi – catedràtic d'Història de la Cultura de la Universitat de Turku (Finlàndia)
Jamuna Samuel – professora del Departament de Música de la Stony Brook University (Nova York)
Fernando Sans Rivièrre – codirector de la revista *Ópera Actual*, crític musical de *La Razón*
Albert Sardà – compositor
Stefan Schmidl – catedràtic de l'Institut de Recerca de l'Art i la Història de la Música de l'Acadèmia Austríaca de Ciències
Michael Searby – professor de Musicologia de la Kingston University de Londres
Sergio Segalini – musicòleg
Graziella Seminara – professora d'Estètica de la Música de la Universitat de Catània
Emanuele Senici – professor d'Història de la Música de la Universitat d'Oxford
Nigel Simeone – musicòleg
Jan Smaczny – catedràtic de Música de la Queen's University (Belfast)
Mary Ann Smart – professora adjunta de Música de la Universitat de Califòrnia, Berkeley
Maridès Soler – professora de la Universitat de Friburg
Milos Stedron – professor de la Universitat de Masaryk (Brno)
Andrew Steptoe – professor de Psicologia a l'University College London
Arne Stollberg – professor de Musicologia de la Universitat de Berna
Josep Subirá – crític musical de les revistes *CD Compact* i *Ópera Actual*

Luis Suñén – crític musical d'*El País*
Richard Taruskin – professor de Musicologia de la University of California, Berkeley
José Luis Téllez – musicòleg
Richard Toop – cap del departament de Musicologia de la Universitat de Sydney
Albert Torrens – periodista musical
Elena Torres – musicòloga
Claudio Toscani – professor d'Història de l'Òpera i Filologia Musical a la Università Statale di Milano
Jaume Tribó – mestre apuntador del Gran Teatre del Liceu
Lluís Trullén – crític musical d'*ABC* i de la revista *CD Compact*
José Luis Turina – compositor
Michael C. Tusa – catedràtic de Música de la University of Texas (Austin)
Nicholas Vazsonyi – professor de Cultura Alemanya a la University of South California
Aina Vega – doctora en Filosofia de la Música, autora de *Melodies de l'ànima*
Joachim Veit – membre del Consell Científic Assessor del Carl Maria von Weber Gesellschaft de Berlín
Juan Ángel Vela del Campo – crític musical d'*El País*
Joan Vilà – productor discogràfic i crític de la revista *Ópera Actual*
Albert Vilardell – crític musical d'*El Mundo*
Susanne Vill – professora d'Anàlisi Teatral de la Universitat de Bayreuth
Egon Voss – musicòleg
Hans Joachim Wagner – musicòleg
Leonardo J. Waisman – musicòleg
Jessica Waldoff – professora de Música al College of the Holy Cross (Worcester)
Ralph Waldschmidt – director de Dramatúrgia de la Deutsche Staatsoper de Berlín
Benjamin Walton – professor del Departament de Música de la Universitat de Bristol
John Warrack – professor emèrit del Departament de Música de la Universitat d'Oxford
Laura Watson – catedràtica de Música de la National University of Ireland, Maynooth
Alexander Weatherson – president de la Donizetti Society
Philip Weller – professor de Musicologia de la Universitat de Nottingham
Walter Werbeck – catedràtic emèrit de Musicologia de la Universität Greifswald (Alemanya). Autor de *Richard Strauss i la música moderna*
Arnold Whittall – professor emèrit de Teoria de la Música i Anàlisi del King's College de Londres
Anders Wiklund – professor de Música de la Göteborg Universitet
Stephan A. Willier – catedràtic de Musicologia de la Temple University (Philadelphia)
Flora Willson – membre del departament de Música de la University of Cambridge
Alexandra Wilson – professora de Musicologia de l'Oxford Brookes University
Jean-Claude Yon – professor d'Història Contemporània de la Universitat de Versailles Saint-Quentin
Charles Youmans – professor d'Història de la Música de la Penn State School of Music
Neal Zaslaw – catedràtic d'Història de la Música a la Cornell University
Alberto Zedda – musicòleg
Luca Zoppelli – catedràtic de Musicologia de la Universitat de Fribourg

Els col·laboradors apareixen classificats per ordre alfabètic, amb el mateix càrrec amb el qual figuren en el llibre. Els artistes, en canvi, ho fan en ordre cronològic.